

**Міжнародна науково-
практична конференція**

.....
**International scientific
and practical conference**



8 лютого 2024 р.
м. Дніпро, Україна

.....
February 8, 2024
Dnipro, Ukraine

**Досягнення науки
та освіти в XXI столітті**

.....
**Achievements of science and
education in the XXI century**





Міжнародна
науково-практична
конференція

**Досягнення
науки та освіти
в ХХІ столітті**

Матеріали

8 лютого 2024 р.

м. Дніпро, Україна



International
scientific and practical
conference

**Achievements of
science and education
in the XXI century**

Proceedings

February 8, 2024

Dnipro, Ukraine

Досягнення науки та освіти в XXI столітті : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Дніпро, 8 лютого 2024 р). Research Europe, 2024. 128 с.

До збірника ввійшли матеріали Міжнародної науково-практичної конференції "Досягнення науки та освіти в XXI столітті", яка відбулася 8 лютого 2024 року. Збірник розрахований на науковців, освітян, студентів, державних службовців, представників бізнесу та широку громадськість.

Робочі мови конференції: українська та англійська.

Публікується в авторській редакції

Матеріали збірника подаються в авторській редакції та публікуються мовою оригіналу. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наведених фактів, власних імен, цитат, статистичних даних, галузевої термінології та іншої інформації.



Відповідно до Закону України "Про авторське право і суміжні права", при використанні наукових ідей та матеріалів цього збірника, посилання на авторів і видання є обов'язковим.

**Research
Europe.org**

IHC INTERNATIONAL
HUMANITARIAN
RESEARCH CENTER

© Міжнародний гуманітарний
дослідницький центр, 2024

© Research Europe, 2024

ЗМІСТ

.....

TABLE OF CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

.....

SECTION 1. THEORY AND TEACHING METHODS

Даниленко О. О.

Оволодіння граматичним матеріалом майбутніми вчителями у процесі самостійної роботи при навчанні англійської мови після німецької. 10

Назаренко Т. Г.

Самостійна робота з географії як вид навчальної діяльності в закладах загальної середньої освіти. 13

Радкевич В. О.

Роль державно-приватного партнерства у розширенні можливостей здобуття професійної освіти в сучасних умовах. 16

Tu Chuanjie

Stakeholders in the formation of the academic culture of future pianists. 21

СЕКЦІЯ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ В ОСВІТІ

.....

SECTION 2. INFORMATION TECHNOLOGIES

AND INNOVATIVE METHODS IN EDUCATION

Bosa, V.,

Training of future philologists using modern information technologies: conceptual fundamentals of the problem research. 25

Васильків Н. М., Хлібойко М. Я., Заблоцький М. М., Хміль В. А.

Нейро-нечіткі системи в контексті оцінювання якості інформаційних систем. 30

Гуменний О. Д.

Функціональні аспекти інноваційної освітньої платформи для підготовки кваліфікованих робітників машинобудівної галузі. 32

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

SECTION 1. THEORY AND TEACHING METHODS

Даниленко О. О.,

УДК 378.016:811.111'36

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль



**ОВОЛОДІННЯ ГРАМАТИЧНИМ МАТЕРІАЛОМ МАЙБУТНІМИ
ВЧИТЕЛЯМИ У ПРОЦЕСІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ПРИ НАВЧАННІ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПІСЛЯ НІМЕЦЬКОЇ**

Оволодіння граматичною компетентністю зумовлене засвоєнням спеціально структурованої навчальної інформації та практичним застосуванням отриманих граматичних знань. У свідомості студента відбувається перехід експліцитно представлених та сприйнятих знань у імпліцитні, які є основою здібності розуміти сприйняті на слух, прочитані іншомовні повідомлення та продукувати власні іншомовні висловлювання у говорінні, письмі [2, с. 234; 5, с. 529].

Формування продуктивної граматичної компетентності (на якій ми зосереджуємо увагу у дослідженні) майбутніх учителів у процесі самостійної роботи при навчанні англійської мови після німецької відбувається поетапно. Нами виокремлено підготовчий, стереотипний та варіативний етапи. Підготовчий етап полягає в ознайомленні з новими граматичними структурами, ідентифікації та диференціації цих граматичних структур у говорінні та письмі. На стереотипному етапі відбувається автоматизація опрацьованих на підготовчому етапі граматичних структур на рівні словоформ, словосполучень, фраз, речень і надфразових єдностей. На варіативному етапі реалізується автоматизація нових граматичних структур на рівні тексту в діалогічному, монологічному мовленні та різних формах письма [3, с. 69-70]. Підготовчий етап розпочинається з ознайомлення з новими граматичними структурами.

Попередні наші розвідки продемонстрували, що на підготовчому етапі більш домінує частково-залежна автономія та відносно гнучкий тип управління викладачем [1; 4]. Це спонукало нас детальніше дослідити особливості організації самостійної роботи під час ознайомлення студентів з новою граматичною інформацією.

Ми припустили, що попереднє самостійне ознайомлення з граматичною інформацією до аудиторного заняття дозволить ефективніше формувати граматичні знання студентів. Ознайомлення з граматичним матеріалом може відбуватися індуктивно, коли студенти знайомляться з граматичними структурами у зразках мовлення та в процесі аналізу формулюють правила. Також можливий дедуктивний спосіб, коли студенти спочатку знайомляться з правилами, а потім їх застосовують [6, с. 279-280]. Перевагою ознайомлення з новими граматичними структурами перед поясненням викладача є те, що студент зможе брати участь в евристичній бесіді. Доцільно, щоб у результаті цієї бесіди студенти сформулювали власні правила-інструкції, що унормують виконання дій, які дозволять досягти певної комунікативної мети.

Представимо приклад правила-інструкції, яке студенти можуть вивести в ході евристичної бесіди з викладачем:

*Use **Type I conditional sentences** to say something is real or very probable. To make a sentence you have to combine the if-clause with the main clause.*

*The if-clause shows the condition. Use **the Present Simple Tense** in the if-clause to express the condition.*

*The main clause expresses the result. Use **the Future Simple Tense** in the main clause to express the result.*

Follow this pattern: if + Present Simple, Future Simple.

For example:

- *If the weather is fine, Tony will play tennis.*

*In German, usually, **Präsens** is used for the condition and the result:*

- *Wenn das Wetter gut ist, spielt Tony Tennis.*

In Ukrainian, we use the following structures:

- *Якщо погода буде гарною, Тоні гратиме в теніс.*

Нами проведено експериментальне навчання з метою вивчення особливостей організації самостійної роботи під час ознайомлення студентів з новою граматичною інформацією. Експериментальне навчання проводилось у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка серед 38 студентів IV курсу спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька)).

Під час експериментального навчання, студентам експериментальних груп, які навчалися за варіантом методики А пропонувалося попередньо ознайомитися з граматичним матеріалом у процесі позааудиторної самостійної роботи та обговорити граматичний матеріал з викладачем у формі евристичної бесіди. У варіанті методики Б ознайомлення студентів з новим граматичним матеріалом відбувалось на занятті з викладачем.

Порівняння середніх показників до- та післяекспериментальних зрізів показали приріст коефіцієнта навченості в експериментальних групах, які навчалися за методикою, де передбачалося самостійне ознайомлення студентів з новими граматичними структурами та евристична бесіда з викладачем. В ЕГ-5 приріст середнього коефіцієнта навченості становить 0,31, в ЕГ-7 – 0,32, в ЕГ-9 – 0,33. Значно менший приріст відбувся у показниках експериментальних груп, де студенти самостійно не ознайомлювалися з новими граматичними структурами. В ЕГ-6 приріст середнього коефіцієнта навченості становить 0,22, в ЕГ-8 – 0,17, в ЕГ-10 – 0,2.

Результати експериментального дослідження підтвердили доцільність на підготовчому етапі формування продуктивної граматичної компетентності попереднього самостійного ознайомлення студентами з новими граматичними структурами поза аудиторією з подальшою евристичною бесідою. Варто, щоб аудиторна самостійна робота на цьому етапі підкріплювалася візуалізацією граматичної інформації та розвивала вміння порівняльного аналізу для визначення можливого переносу або інтерференції з боку першої іноземної мови.

Можливості для подальшого дослідження вбачаємо в розробці методичних рекомендацій щодо самостійного опрацювання навчального матеріалу з граматики.

Список використаних джерел

1. Даниленко О. О. Шляхи підвищення ефективності формування продуктивної граматичної компетентності майбутніх учителів у процесі самостійної роботи з другої іноземної мови. *Франкофонія в умовах глобалізації і полікультурності світу*: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 28 квіт. 2023 р. Тернопіль, 2023. С. 158–161.

2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.

3. Danylenko O. Developing grammatical competence of prospective teachers learning English after German through independent work activities. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка*. 2018. № 2. Р. 65–73.

4. Danylenko O. Experimental verification of methodology of developing productive grammatical competence of prospective teachers learning English after German through individual work. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка*. 2022. № 1. Р.182–190.

5. De Bot K. The Psycholinguistics of the Output Hypothesis. *Language Learning*, 1996, Vol. 46, P. 529–555.

6. Richards J. C. Key Issues in Language Teaching. Cambridge; Cambridge University Press, 2015. 826 p.

Назаренко Т. Г.,

УДК 37.022

д-р пед. наук, професор,

завідувачка відділом

навчання географії та економіки,

Інститут педагогіки Національної академії

педагогічних наук України, м. Київ



САМОСТІЙНА РОБОТА З ГЕОГРАФІЇ ЯК ВИД НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Реформа освітньої системи в Україні окреслює суттєве зростання частки самостійності учня під час навчання. Формування навичок до самостійної роботи – це необхідна умова вправності учнів. В зв'язку з цим постає питання щодо узагальнення та оновлення сучасного діапазону багатоманітних форм самостійної роботи з урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду, адже адаптована до вікових ознак самостійна робота учнів поволі має стати однією з вирішальних форм організації навчання на уроках географії в закладах загальної середньої освіти України. Для того, щоб сформувати вміння самостійної роботи у процесі педагогічної взаємодії, варто навчити учнів працювати самостійно, окресливши їм вирішальні аспекти самостійності.

Учитель географії потребує дидактико-методичних порад щодо організації навчальної діяльності, як спрямована на формування вмінь самостійної роботи учнів. Готуючись до уроків різних типів та створюючи завдання для домашньої роботи, вчитель в першу чергу аналізує резерви методичного апарату підручника. Практика демонструє, що дійовим є процес нестандартних уроків, впровадження в них прийомів активізації самостійної роботи, мотивація до навчання, застосування активних форм та методів роботи як з підручником, так і з різними джерелами інформації, в тому числі й з цифровими навчальними виданнями та електронними гаджетами [3, с. 150].